

кур'єр. — 2018. — 7 груд. (№ 231). — С. 2. *Йдеться про участь Президента України Петра Порошенка в урочистій церемонії з нагоди 27-ї річниці Збройних сил, під час якої високі державні нагороди були вручені військовослужбовцям, які проявили мужність і відвагу в захисті незалежності й територіальної цілісності України. У своєму виступі глава держава зазначив, що Збройні сили мають найвищий рівень довіри серед усіх державних інституцій, і саме "українське військо й українська армія слугують надійним гарантом суверенітету, територіальної цілісності, незалежності нашої держави, гарантом безпеки українських громадян". Петро Порошенко закликав військових найякісніше й найефективніше використати усі можливості, які дає воєнний стан Збройним силам і органам влади для подальшого нарощування бойових спроможностей війська і посилення обороноздатності нашої держави. Президент України проінформував про хід реформування Збройних сил відповідно до стандартів НАТО і про зміни у соціальному забезпеченні воїнів. "За моїм дорученням реалізують програму будівництва гуртожитків поліпшеного планування для військовослужбовців-контрактників у військових містечках місць постійної дислокації бойових військових частин Збройних сил. Джерелом для фінансування програми будівництва гуртожитків стали півтора мільярда доларів, конфісковані у представників попередньої влади і спрямовані на потреби оборони. Це і виробництво боєприпасів, і будівництво гуртожитків, закупівля нового озброєння. Гроші, які було вкрадено в українського народу, мають попрацювати на українське військо", – наголосив глава держави. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/geroyiv-zustrichayemo-shodnya-voni-zavzhdi-poruch/>*

75. **Голова Верховної Ради Андрій Парубій направив листа Віце-президенту США, Голові Сенату Конгресу США Майку Пенсу // Голос України. — 2018. — 6 груд. (№ 232/233). — Електрон. ресурс. *Йдеться про лист Голови Верховної Ради України (ВР України) Андрія***

Парубія Віце-президенту США, Голові Сенату Конгресу США Майку Пенсу, в якому висловлено вдячність за постійну підтримку України та міститься інформація про події 25 листопада 2018 р., коли Російська Федерація (РФ), порушуючи суверенітет України та міжнародне право, напала на українські катери, захопила їх, поранивши та взявши в полон українських моряків. Андрій Парубій від імені українського парламенту закликав Сенат США до рішучих дій, зокрема, повного виконання діючих та запровадження нових санкцій проти РФ. "Дуже важливо, щоб верховенство права та міжнародні норми були суворо дотримані, спричиняючи наслідки для тих країн, які прагнуть підірвати право інших країн на власний національний дохід", – наголосив Голова ВР України.

Текст: <http://www.golos.com.ua/article/310991>

76. **Грабовський С. Вибори понад усе?** / Сергій Грабовський // Шлях перемоги. — 2018. — 5 груд. (№ 49). — С. 1. *Проаналізовано ситуацію в Україні в зв'язку з оголошенням воєнного стану та підготовкою до майбутніх президентських виборів. Проведено історичні паралелі між сучасністю та подіями 1917-1918 рр., коли внаслідок політичних чвар було втрачено державність України. Висловлено думку щодо позиції представників деяких політичних сил під час голосування у Верховній Раді України (ВР України) за ухвалення закону про запровадження воєнного стану.*

77. **Гужва І. Блокування Керчинської протоки: виклики, загрози та можливості** / Ігор Гужва // Дзеркало тижня. — 2018. — 1 – 7 груд. (№ 46). — С. 6. *Йдеться про значні негативні наслідки для національної економіки України обмеження або фактичне закриття проходження суден і транзиту вантажів через Керченську протоку. Зазначено, що попри незначну частку в загальному вантажообігу, вітчизняні порти Азовського моря зберігають важливе значення для розвитку гірничо-металургійного комплексу, сільського господарства і видобувної промисловості України.* Текст:

<https://dt.ua/promyshliennost/blokuvannya-kerchenskoyi-protoki-vikliki-zagrozi-ta-mozhливosti-295801.html>

78. **Джунгарова Я. Военное положение: почему сейчас?** / Яна Джунгарова // Вечер. вести. — 2018. — 3 – 9 дек. (№ 48). — С. 1-2. Висвітлено позицію Президента України Петра Порошенка щодо питання необхідності запровадження воєнного стану за період з початку російської агресії у 2014 році, зокрема, під час оборони Донецького аеропорту та Іловайської трагедії. Розглянуто ситуацію щодо введення Президентом України воєнного стану в 10-ти областях України у зв'язку із актом агресії Росії в Азовському морі 25 листопада 2018 року. У цьому контексті акцентовано увагу на перспективах проведення президентських та парламентських виборів 2019 року. Текст: <https://gazetavv.com/news/policy/1543586444-voennoe-polozhenie-pochemu-seychas-.html>

79. **Дмитренко Л. Реформи мають тривати попри особливий правовий режим** : Чернігівщина стала першою областю, де побував Президент від моменту запровадження воєнного стану / Любов Дмитренко // Уряд. кур'єр. — 2018. — 30 листоп. (№ 226). — С. 1-2. *Йдеться про візит Президента України Петра Порошенка до Чернігівської області. Під час представлення нового голови Чернігівської облдержадміністрації (ОДА) Олександра Мисника глава держави зазначив, що Чернігівщина є одним з лідерів зі створення об'єднаних територіальних громад (ОТГ) та підкреслив, що необхідно законодавчо забезпечити проведення чергових виборів в ОТГ незважаючи на особливий правовий режим. Президент України акцентував увагу на важливості залучення інвестицій та розвитку сільської медицини в регіоні, а також акцентував увагу на необхідних заходах з підготовки області в разі запровадження військового компонента воєнного стану. Під час спілкування з жителями селища Козелець та відвідання Вознесенської церкви Української православної церкви Київського патріархату (УПЦ КП) глава держави зазначив, що*

незалежність Української православної церкви та отримання томоса про автокефалію – одне з ключових питань українського державотворення. Верховний Головнокомандувач Збройних сил України (ЗСУ), Президент України побував у 169-му навчальному центрі Сухопутних військ ЗСУ, де ознайомився з роботою нового динамічного тренажера – мультимедійного комплексу, який імітує перебування всередині танка Т-64, і поспілкувався з військовими, які проходять навчання на полігонах центру. Глава держави підкреслив, що українська влада робить усе можливе, щоб створити для захисників максимальні умови для несення служби – від повноцінного харчового, речового забезпечення до гідної оплати ратної праці та комфортних умов проживання в сучасних військових гуртожитках. Текст:

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/budapeshtskij-memorandum-ne-porozhni-obicyanki/>

80. **Дмитренко Я. Вслед за вертолетами Авакова — геликоптеры Полторака?** / Ярослав Дмитренко // 2000: Еженедельник. — 2018. — 30 нояб. – 6 дек. (№ 48). — С. А5. *Йдеться про заяву міністра оборони України Степана Полторака щодо закупівлі для Збройних сил України (ЗСУ) турецьких тактичних середньовисотних безпілотних літальних апаратів Bayraktar TB-2. Подано інформацію про можливу закупівлю нових турецьких вертольотів Т-129 АТАК. Наведено порівняння потужності вертольотів українського виробництва ПАО "Мотор Січ" та турецьких Т-129 АТАК. Акцентовано увагу, що виробництво та постачання для ЗСУ українських вертольотів потребує менших фінансових витрат.* Текст: <https://www.2000.ua/v-nomere/forum/puls/vsled-za-vertoletami-avakova-gelikoptery-poltoraka.htm>

81. **Добров В. Юлия Тимошенко: "Свободу и безопасность украинцев может обеспечить только мир на условиях Украины"** / Владимир Добров // Факты и коммент. — 2018. — 6 – 12 дек. (№ 48). — С. 8. *Висвітлено ключові положення цілісної стратегії розвитку України,*

запропонованої народним депутатом України, лідером ВО "Батьківщина" Юлією Тимошенко. Зокрема наголошено, що лідер "Батьківщини", як потенційний кандидат на посаду президента України на майбутніх виборах – 2019, запропонувала стратегію забезпечення національної безпеки, яка, зокрема, полягає у зміні формату переговорів з "Мінська" на "Будапешт плюс". Політик вважає, що "потрібно скликати міжнародну зустріч у форматі "Будапешт плюс", на якій буде визначено шляхи забезпечення гарантій, даних Україні країнами-підписантами Будапештського меморандуму 1994 року". Стратегія Ю. Тимошенко також включає створення сучасної модернізованої боєздатної армії. Особливу увагу у концепції приділено статусу Донецької та Луганської областей, безпеці й розвитку деокупованих територій Донбасу, а також політиці відносно вимушених переселенців

82. **Елементи російської гібридної війни відчують усі країни-сусіди** // Голос України. — 2018. — 1 груд. (№ 229). — Електрон. ресурс. Йдеться про участь народних депутатів України Івана Рибак та Григорія Тіміша у черговому засіданні міжпарламентської групи дружби "Україна-Молдова" в Кишиневі. Народні депутати поінформували молдовську сторону про російську агресію проти українських кораблів на вході в Керченську протоку, а також про наслідки введення воєнного стану в низці регіонів. Іван Рибак зазначив, що учасники засідання погодилися з необхідністю напрацювати єдину стратегію протистояння російській агресії та підкреслив, що Україна і Молдова мають спільне минуле та спільне європейське майбутнє, і співпраця з Європейським Союзом є ключовою для обох держав. Обговорено також питання екології басейну річки Дністер, потужна екосистема якого забезпечує питною водою декілька українських та молдовських міст, а також столицю Молдови – Кишинів. Як голова підкомітету з питань державного моніторингу навколишнього природного середовища Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань екологічної політики Іван Рибак

запевнив молдовських колег, що Україна ретельно переймається станом басейну Дністра та всім спектром пов'язаних із цим екологічних питань. В межах робочого візиту до Молдови відбулася зустріч народних депутатів України з Прем'єр-міністром Молдови Павелом Філіпом, який висловив своє занепокоєння з приводу дій Російської Федерації (РФ) та пообіцяв сприяти в захисті суверенітету та територіальної цілісності України. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/310790>

83. **Заноз Н. Кількість проектів Кремля зростає** / Назарій Заноз // Шлях перемоги. — 2018. — 5 груд. (№ 49). — С. 2. *Йдеться про активізацію проросійських сил в Україні, які створюють власні політичні проекти та володіють засобами масової інформації, через які постійно ретранслюють міфи російської пропаганди і закликають до капітуляції перед країною-агресором. Окреслено ризики, які виникли внаслідок подібної діяльності напередодні президентських і парламентських виборів*

84. **Засновано ініціативу "Мережа протидії російській агресії"** // Шлях перемоги. — 2018. — 5 груд. (№ 49). — С. 3. *Йдеться про проведену в Києво-Могилянській академії зустріч членів громадської ініціативи "Мережа протидії російській агресії", яка об'єднала представників громадськості, народних депутатів та посадовців органів державної влади. Обговорено пріоритетні заходи для захисту української незалежності. Із закликом захистити свій історичний вибір та не допустити дестабілізації до присутніх звернулася віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Іванна Климпуш-Цинцадзе. Зазначено, що учасники зустрічі працювали в трьох секціях, поділених відповідно до головних сфер російського втручання: міжнародно-безпековій, інформаційно-гуманітарній та громадській. В міжнародно-безпековій сфері виступили народні депутати Андрій Левус та Ганна Гопко, які окреслили основні загрози, які постали перед Україною внаслідок збройної агресії Росії. Напрацювання в інформаційно-гуманітарній сфері представили народний депутат Сергій Висоцький та*

журналіст Віталій Портников. Зокрема, Сергій Висоцький акцентував увагу на законопроектах, які необхідно прийняти для деокупації гуманітарної сфери України. В результаті обговорення учасники зустрічі ухвалили резолюцію з переліком завдань національної безпеки та оборони, які слід реалізувати у першу чергу

85. Збройні сили України отримали модернізовані літаки, гелікоптери та БпЛА // Нар. армія. — 2018. — 6 груд. (№ 49). — С. 2. *Проінформовано про те, що Президент України – Верховний Головнокомандувач Збройних сил України Петро Порошенко передав озброєння та військову техніку командирам військових підрозділів і бойових машин. Наголошено, що вся військова техніка й озброєння пройшли ремонт і модернізацію на вітчизняних підприємствах оборонно-промислового комплексу.* Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5581-%2806-12-2018%29.pdf>

86. Зятьєв С. Допомагатимемо нашій армії стільки, скільки буде потрібно ... / Сергій Зятьєв // Демократ. Україна. — 2018. — 2 листоп. (№ 44). — С. 9. *Подано інформацію про благодійний фонд "Подільська громада", що діє у Вінниці, який надав українському війську гуманітарної допомоги на більш як 10 мільйонів гривень*

87. Кабаненко І. Кризь призму державного лідерства. Індустріальний погляд на впровадження стандартів НАТО в Україні / Ігор Кабаненко // День. - 2018. - 22 листоп. (№ 212). — С. 5. *Розглядаються питання розробки стандартів життєвого циклу озброєння та військової техніки.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/podrobyci/kriz-pryzmu-derzhavnogo-liderstva>

88. Каталоги, карти, схеми та 3D-моделі: як працюють українські аеронавігатори // Нар. армія. — 2018. — 29 листоп. (№ 48). — С. 17. *Йдеться про унікальні аеронавігаційні документи Збройних сил України (ЗСУ), створення яких зумовлено бойовими діями на Сході України. Розглянуто діяльність Центру аеронавігаційного забезпечення*

авіації ЗСУ (ЦАНЗ), який ось уже 15 років поспіль функціонує у Вінниці – єдиного уповноваженого органу із питань забезпечення аеронавігаційною інформацією суб'єктів авіаційної діяльності державної авіації України. Це – унікальний військовий організм, який акумулює всю аеронавігаційну інформацію від суб'єктів державної та цивільної авіації, аналізує, обробляє, розробляє, публікує й надає її у вигляді низки друкованих та електронних документів користувачам. Текст:

<http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5580-%2829-11-2018%29.pdf>

89. **Кінзерська Ю. Бути першим непросто: Литва запроваджує санкції проти РФ через агресію в Керченській протоці / Юлія Кінзерська // Голос України. - 2018. - 7 груд. (№ 234). — Електрон. ресурс. Надано інформацію про спільний брифінг Президента України Петра Порошенка та Президента Литовської Республіки Далі Грібаускайте, яка перебувала з візитом в Україні. Президент України подякував Далі Грібаускайте за допомогу Литви у зміцненні обороноздатності України, медичну реабілітацію українських військовослужбовців, оздоровлення і навчання постраждалих школярів та студентів з Донбасу. Глава держави повідомив, що серед актуальних питань подальшої співпраці між країнами є енергобезпека, спільні роботи в рамках кібербезпеки і протидія російській пропаганді. Петро Порошенко наголосив, що будівництво Росією об'єктів у міжнародних водах може бути використано як привід для агресивних дій, про що свідчить акт російської агресії проти українських моряків. Тому, як зауважив Президент України, потрібно негайно зупинити будівництво газогону "Північний потік-2", який не має жодного економічного сенсу, а лише політичний. Зазначено, що за результатами перемовин було підписано низку двосторонніх документів, зокрема – Дорожню карту розвитку стратегічного партнерства між Україною та Литовською Республікою на 2019-2020 рр. Текст:**

<http://www.golos.com.ua/article/311124>

90. **Коваль Д. Петр Порошенко: "Господь с нами, потому что мы ведем праведную борьбу за независимость, и Томос – историческое событие на этом пути"** / Дмитрий Коваль // Факты и коммент. — 2018. — 6 – 12 дек. (№ 48). — С. 2. *Йдеться про наближення завершення процесу отримання автокефалії Україною, завдяки зусиллям Президента України Петра Порошенка. Зазначено, що днями церковним ієрархам доведеться дійти до консенсусу з приводу кандидатури предстоятеля помісної церкви й обрати його на Соборі, точну дату якого оголосить Вселенський патріарх. Як зазначив радник Президента України Ростислав Павленко, Собор, скоріш за все, відбудеться в Києві. На ньому буде розглянуто устав церкви, а також обрано предстоятеля, якому в Константинополі буде вручено Томос. Наведено тези виступів Президента України Петра Порошенка. Наголошено, що своїми рішучими діями, спрямованими на отримання Україною Томосу – "грамоти про церковну незалежність" – Президент України Петро Порошенко позбавив Кремль одного з потужніших інструментів політичного впливу на українців*

91. **Лавренюк С. Продовження дії договору про дружбу з агресором є принципово неможливим** / Сергій Лавренюк // Голос України. — 2018. — 7 груд. (№ 234). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про ранкове засідання сесії Верховної Ради України (ВР України) 6 грудня 2018 р. Підтримано поданий Президентом України Петром Порошенком законопроект "Про припинення дії Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією" (№ 0206). Доповідач законопроекту – заступник міністра закордонних справ Сергій Кислиця – зазначив: оскільки Російська Федерація (РФ) зухвало знехтувала основоположними принципами цього договору, зокрема, порушуючи територіальну цілісність та вчиняючи збройну агресію проти України, а також враховуючи, що Росія демонструє відсутність намірів для мирного врегулювання спорів, продовження дії договору на наступний десятилітній період є принципово*

неможливим. Альтернативні законопроекти (№ 0206-1 та № 0206-2) представили народні депутати України Андрій Ілленко та Ігор Луценко. Голова Комітету ВР України у закордонних справах Ганна Гопко повідомила, що члени комітету рекомендували парламенту підтримати законопроект № 0206 та закликала Міністерство закордонних справ (МЗС) проаналізувати всю договірно-правову базу з РФ. Ухвалено в цілому законопроект про внесення змін до Закону "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" щодо посилення соціального захисту учасників боротьби за незалежність України у ХХ столітті" (№ 8519), автором якого є народний депутат України Юрій-Богдан Шухевич. Голова ВР України Андрій Парубій закликав підтримати законопроект і наголосив, що "обстоюючи нині нашу незалежність, ми маємо віддати шану всім тим попередникам, нашим дідам і прадідам, які воювали за українську державу і віддавали своє життя з мрією про те, що настане день і Україна буде незалежною". Ухвалено в цілому законопроекти "Про протимінну діяльність" (№ 9080-1) та "Про інформацію для споживачів (щодо харчових продуктів)" (№ 8450). Текст: <http://www.golos.com.ua/article/311064>

92. **Лавренюк, Сергій.** **Переходимо до трирічного бюджетного планування** / Сергій Лавренюк // Голос України. - 2018. - 8 груд. (№ 235). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про вечірнє засідання сесії Верховної Ради України (ВР України) 6 грудня 2018 р. Ухвалено в цілому законопроект про внесення змін до Бюджетного кодексу (№ 8044), який передбачає запровадження середньострокового трирічного бюджетного планування. Також ухвалено в цілому законопроект про внесення змін до Закону "Про Державний бюджет України на 2018 рік" (№ 9369), що, за словами заступника голови парламентського Комітету з питань бюджету Сергія Мельника дозволить вирішити низку соціальних питань. Народні депутати схвалили проект постанови про попередній звіт Тимчасової слідчої комісії (ТСК) ВР України з проведення розслідування*

відомостей щодо фактів розкрадання в Збройних силах України та підриву обороноздатності держави у період з 2004 р по 2017 р. Секретар Комітету з питань національної безпеки і оборони Іван Вінник зазначив, що у зв'язку з тим, що отримані факти є надзвичайно важливими та вражаючими, ТСК ініціює розширення періоду, який досліджує комісія, починаючи з 1991 р. і до 2018 р. ВР України підтримала ініціативу членів ТСК та продовжила роботу комісії ще на шість місяців. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/311135>

93. **Ляшенко О. Чемна свобода** / Олександра Ляшенко // Дзеркало тижня. — 2018. — 1 – 7 груд. (№ 46). — С. 7. *Йдеться про економічну свободу українців. Зазначено, що, продовжуючи виборювати незалежність, українці, які цінують свободу майже понад усе, дуже часто забувають про економічну свободу. Судячи по загальних тенденціях індексу економічної свободи, Україна демонструє відносну економічну стійкість. Більш того, найсвіжіші дані всіх відомих рейтингів за роки війни з Російською Федерацією (РФ) суттєво не погіршили становища України. Це не може не вселяти надію на певний запас міцності Української держави, проте і не дає приводу для втіхи. Економічна свободи України, на думку автора, є дисгармонійною. Росії дуже вигідна економічна неволя України. Україні, звісно, навпаки. Але таке "добросусідство" – хоча і суттєвий, але не вирішальний чинник економічної скрути України. Водночас не слід забувати, що сподіватися на економічне "зневільнення" Росії під тиском санкцій не варто. Наразі економіка РФ витримує їхню вагу.* Текст: <https://dt.ua/macrolevel/chemna-svoboda-295798.html>

94. **Марплс Д. Девід Марплс: "Не допустить превращения войны в Украине в замороженный конфликт"** / Девід Марплс ; беседовал Виталий Крылов // 2000: Еженедельник. — 2018. — 30 нояб. – 6 дек. (№ 48). — С. А1, А6. *Подано матеріали розмови з почесним професором Університету Альберти (Канада) Девідом Марплсом.*

Основна тема розмови – коли і як закінчиться воєнний конфлікт на Сході України, хто найімовірніше переможе у президентських виборах в Україні у 2019 році, чому заморожування військового конфлікту в Україні, Російській Федерації не на користь та інше. Текст: <https://www.2000.ua/v-nomere/forum/mnenie/djevid-marpls-ne-dopustit-prevrawnija-vojny-v-ukraine-v-zamorozhennyj-konflikta.htm>

95. **”Ми не йдемо на жодні компроміси і вимагаємо негайно звільнити наших моряків”** // Нар. армія. — 2018. — 6 груд. (№ 49). — С. 2. *Подано матеріали зустрічі Президента України – Верховного Головнокомандувача Збройних сил України Петра Порошенка із родинами українських моряків, що були захоплені росіянами в Керченській протоці 25 листопада 2018 року. Глава держави поінформував рідних полонених моряків про переговори з лідерами держав і міжнародних організацій, під час яких були порушені питання російської агресії проти України та висунуто вимогу до Росії звільнити українських воїнів. Текст: <https://www.president.gov.ua/news/mi-ne-jdemo-na-zhodni-kompromisi-i-vimagayemo-negajno-zvilni-51694>*

96. **НАТО готове надати підтримку в разі відкритого нападу РФ** // Голос України. — 2018. — 5 груд. (№ 232). — Електрон. ресурс. *Йдеться про заяву Генерального секретаря НАТО Єнса Столтенберга у Брюсселі перед початком дводенної зустрічі глав МЗС країн Альянсу про те, що країни – члени НАТО готові підтримувати Україну в разі відкритого нападу з боку Російської Федерації (РФ). Єнс Столтенберг також наголосив, що країни НАТО зміцнюють колективну безпеку як пряму відповідь на агресивні дії Росії проти України в Криму та на Донбасі. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/310945>*

97. **Парій О. ”Це те, чого ми досягли за останні 4,5 року, і те, як ми готові зустрічати ворога”** / Олександр Парій // Нар. армія. — 2018. — 6 груд. (№ 49). — С. 3. *Висвітлено перебіг тактичних навчань з бойового злагодження та бойовою стрільбою в умовах, наближених до реальних*

бойових, що відбулись на загальновійськовому полігоні на Чернігівщині за участю підрозділів механізованої бригади. Переважна більшість військовослужбовців механізованої бригади – високопрофесійні воїни, які мають бойовий досвід, набутий в АТО та ООС. Зазначено, що за військовими навчаннями стежили Президент України – Верховний Головнокомандувач Збройних сил України Петро Порошенко, керівництво Збройних сил України й делегації військових із Канади та Сполучених Штатів Америки. Коментуючи навчання, глава держави, зокрема, підкреслив, що "відповідно до заходів воєнного стану я прийняв рішення скоротити період бойового злагодження, забезпечити своєчасну передислокацію військ на місця можливого удару з боку країни-агресора".

Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5581-%2806-12-2018%29.pdf>

98. **Подивитися на Донбас під іншим ракурсом** // Голос України. — 2018. — 6 груд. (№ 232/233). — Електрон. ресурс. *Йдеться про презентацію у Верховній Раді України (ВР України) виставки "Донбас: переPROчитання образу". Наведено коментар голови Українського інституту національної пам'яті Володимира В'ятровича, який зазначив, що виставка є спробою змінити образ Донбасу через переосмислення його як невід'ємної частини України і показати регіон як перехрестя цивілізацій та культур, як українську землю.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/311010>

99. **Полторак С. "Україна надзвичайно швидко мобілізувалася – у нас є чітке розуміння масштабів загрози і достатній досвід для того, аби знайти адекватні відповіді на неї"** / Степан Полторак ; спілкувався Геннадій Карпюк // Нар. армія. — 2018. — 6 груд. (№ 49). — С. 4-5. *Подано матеріали відвертої розмови "без погонів" з Міністром оборони України Степаном Полтораком напередодні Дня Збройних Сил України. Зазначено, що Міністерство оборони "оцивільнюється". Глава відомства Степан Полторак уже понад півтора місяця, як пішов з військової служби і тепер є цивільним міністром. Нещодавно такий самий процес відбувся і*

щодо державного секретаря оборонного відомства. Загалом до кінця року все керівництво Міноборони стане цивільним. Очільники департаментів, управлінь уже звільнені, й наразі триває конкурс на заміщення вакантних посад. Зазначено, що відповідно до практики провідних країн світу, у міністерстві лишилось не більше ніж 18% військових. Саме це передбачає закон "Про національну безпеку України". Документ визначає введення з 1 січня 2021-го окремих посад Головнокомандувача ЗС України і начальника Генштабу Збройних Сил України. Наголошено, що ключовий елемент реформи — набуття необхідних спроможностей щодо оборони держави й повної оперативної сумісності з арміями країн – членів НАТО. Текст: <http://www.na.mil.gov.ua/index.php/2018/12/05/ukrayina-nadzvyhajno-shvydko-mobilizovalasya-u-nas-ye-chitke-rozuminnya-masshtabiv-zagrozy-i-dostatnij-dosvid-dlya-togo-aby-znajty-adekvatni-vidpovidi-na-neyi/>

100. **Рахманін С. Колаптоїдний воєнний стан** / Сергій Рахманін // Дзеркало тижня. — 2018. — 1 – 7 груд. (№ 46). — С. 1, 2. Розтлумачено сутність поняття воєнного стану на практичних прикладах. Розмови про те, що воєнний стан, віднедавна впроваджений у 10 українських областях, жодним чином не обмежує прав і свобод, – або свідомо неправда, або демонстрація правової неграмотності. Воєнний стан завжди обмежує права громадян. Саме тому він має характер особливого правового режиму, застосовуваного тільки тоді, коли без обмеження прав своїх громадян держава обійтися не може. З юридичної точки зору, обмеження вже діють, бо вони — імперативна норма Закону "Про правовий режим воєнного стану", яка включається у разі введення воєнного стану, а не діятимуть "у разі відкритого вторгнення Росії", як запевняв парламентаріїв, тележурналістів і всіх співвітчизників загалом гарант прав та свобод. Зазначено, що Верховний Головнокомандувач та інші відповідальні за безпеку держави особи й органи спочатку мусили визначити, які саме права та свободи громадян мають бути обмежені, для того, щоб відповідні силові структури змогли ефективно захистити

державу від наявних загроз. Далі (згідно з вимогами Закону "Про правовий режим воєнного стану) очільник держави зобов'язаний не тільки прописати в указі точний перелік тимчасових обмежень прав та свобод, а й указати точний термін дії цих обмежень. Загалом, на думку автора, жодних очевидних оборонних міркувань у Президента України Петра Порошенка під час внесення до порядку денного питання про воєнний стан не було, а причини, скоріш, мали політичний характер. Очевидно, був намір якщо не скасувати, то, як мінімум, перенести вибори. Крім того, потрібне було підтвердження іміджу головного захисника країни від Путіна. Текст: <https://dt.ua/internal/kolaptoyidniy-voyenniy-stan-295808.html>

101. **Свято спонукає до роздумів і дій** : військові підрозділи активно виконують завдання, визначені правовим режимом воєнного стану // Уряд. кур'єр. — 2018. — 7 груд. (№ 231). — С. 1, 3. *Надано інформацію про робочу поїздку Президента України Петра Порошенка на Житомирщину, де він відвідав одну з військових частин Десантно-штурмових військ. Глава держави зазначив, що вже перший тиждень воєнного стану засвідчив своєчасність і правильність такого рішення. Воно дає змогу ще більше нарощувати бойову спроможність армійських підрозділів, зміцнювати обороноздатність, перевіряти резерви, здійснювати передислокацію. Петро Порошенко наголосив, що "українська армія довела, що вона є і буде надійним фундаментом нашої незалежності, що вона готова адекватно, швидко та ефективно відповісти на будь-який виклик, відвести будь-яку загрозу". Президент України висловив вдячність всім військовослужбовцям Збройних сил сумлінне виконання військового обов'язку, за відвагу, героїзм та самопожертву в боротьбі з російським окупантом.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/svyato-sponukaye-do-rozdumiv-i-dij/>

102. **Скоростецький В. Батальйон, який завжди в "опозиції"** / Володимир Скоростецький // Нар. армія. — 2018. — 29 листоп. (№ 48). —

С. 12-13. *Йдеться про унікальний, єдиний у Збройних Силах України підрозділ позначення практичних дій противника, який, за міжнародною термінологією, носить назву батальйон OPFOR (opposite force). Цей підрозділ функціонує в міжнародному центрі миротворчості та безпеки на Львівщині. Зазначено, що підрозділи OPFOR започатковано в американській армії, де, враховуючи досвід різних війн, дійшли висновку, що для повноцінної практичної підготовки солдата, як кваліфікованої бойової одиниці, необхідно створити повнофункціональну протилежну силу, здатну створювати складні умови для підрозділу, що навчається, за допомогою застосування силового сценарію. Висвітлено особливості діяльності українського батальйону OPFOR.* Текст: <http://na.mil.gov.ua/files/pdf/5580-%2829-11-2018%29.pdf>

103. Чалий О. Визволення українських військових моряків: окремі міжнародно-правові аспекти / Олександр Чалий, Олександр Малиновський // Дзеркало тижня. — 2018. — 1 – 7 груд. (№ 46). — С. 1, 4. *Зазначено, що жодних міжнародно-правових підстав для кримінального переслідування українських військових моряків російська сторона не має. Незаперечним є те, що захоплені українські судна належать до складу Військово-Морських сил України, а затримані члени екіпажу – є українськими військовослужбовцями, тобто членами Збройних сил України. Не піддається сумніву й те, що події 25 листопада сталися під час виконання українськими моряками отриманого ними наказу про здійснення морського переходу з Одеси до Маріуполя. Відповідно, українські моряки діяли не з власної (приватної) ініціативи, не займалися господарською (комерційною) діяльністю, а виконували отримане завдання у процесі здійснення державою Україна своїх суверенних функцій (передислокація військових суден). З погляду міжнародного права, дії членів екіпажу українських військових суден, вчинені на виконання отриманого ними наказу та під контролем держави, є не їхніми власними діями, а мають розглядатися як дії самої України як держави та суб'єкта*

міжнародного права. Якщо в російській сторони є претензії у зв'язку з діями українських військових моряків, такі претензії мають реалізовуватися шляхом їх пред'явлення безпосередньо українській державі з використанням передбачених міжнародно-правових та дипломатичних механізмів, та аж ніяк не шляхом організації індивідуального кримінального переслідування українських військовослужбовців, які, згідно з міжнародним правом, наділені імунітетом від такого переслідування. Незабезпечення такого імунітету є порушенням принципу державного суверенітету, що закріплений, зокрема, у Статуті ООН і є імперативною (загальновизнаною) нормою міжнародного права (*jus cogens*). Текст: <https://dt.ua/international/vizvolennya-ukrayinskih-viyskovih-moryakiv-okremi-mizhnarodno-pravovi-aspekti-295643.html>

104. Шот М. Торують професійний шлях морського офіцера : дитячу мрію служити на українському флоті вихованці Військово-морського ліцею в Одесі втілюють у життя / Микола Шот // Уряд. кур'єр. - 2018. - 6 груд. (№ 230). — С. 8. Про ліцейств одеського Військово-морського ліцею та життєві обставини, за яких вони обрали професію військового моряка. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/toruyut-profesijnij-shlyah-morskogo-oficera/>

Захист цивільного населення під час збройного конфлікту

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

105. Арсененко В. Евакуаційні шляхи та виходи: перевіряємо на відповідність нормам / Віталій Арсененко // Практика упр. закл. освіти. - 2018. - № 11. — С. 34-38. Розглянуто, які основні вимоги до облаштування та позначення аварійних шляхів у закладі освіти, виходів і сходів слід врахувати, аби, в разі виникнення пожежі або аварійної ситуації, евакуація відбулась без проблем.

106. **Ляшко О. О. Порушення громадянських і політичних прав та свобод людини на тимчасово окупованих територіях України та способи їх захисту** / О. О. Ляшко // Вчені зап. Тавр. нац. ун-ту ім. В. І. Вернадського. Серія: Юрид. науки. - 2018. - Т. 29 (68), № 4. — С. 19-27. *Здійснено аналіз конституційних громадянських і політичних прав та свобод людини, які порушуються чи обмежуються на тимчасово окупованих територіях України. Визначено особливості їх захисту за допомогою спеціально уповноважених органів публічної влади, їх посадових осіб, правозахисних та інших неурядових організацій, включаючи міжнародні організації тощо.* Текст: http://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/4_2018/6.pdf

107. **Лавер О. Сучасні демографічні проблеми України: біженці, внутрішньо переміщені особи та нелегальна міграція** / О. Лавер / Геополітика України: історія і сучасність : зб. наук. пр. / ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т", Навч.-наук. ін-т євроінтеграц. дослідж. — Ужгород, 2018. — Вип. 1 (20). — С. 87-106. — *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17055-1(20). Проналізовано питання динаміки чисельності біженців, вимушених переселенців та нелегальних мігрантів в Україні. Висвітлюються актуальні аспекти міграційних процесів та динаміки чисельності населення української держави.* Текст: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/16512>

108. **Тараканова О. Заходи зі сприяння зайнятості внутрішньо переміщених осіб** / Ольга Тараканова // Кадровик. UA. - 2018. - № 10. — С. 24-32. *Розглянуто такі питання: хто належить до внутрішньо переміщених осіб; за яких умов роботодавець може отримати компенсацію витрат на оплату праці внутрішньо переміщених осіб; у який строк центр зайнятості повідомляє роботодавця про відмову в компенсації.*

109. **Федорчак В. В. Правові засади державного управління моніторингом ризиків виникнення надзвичайних ситуацій в Україні / В. В. Федорчак // Право та держ. упр.. - 2018. - Т. 2, № 2. — С. 160-163.** *Проаналізовано нормативну базу державного управління моніторингом ризиків виникнення надзвичайних ситуацій в Україні. Окреслено організаційне забезпечення впровадження правових норм державного управління моніторингом ризиків виникнення надзвичайних ситуацій в Україні. Виділено роль і місце Урядової інформаційно-аналітичної системи з надзвичайних ситуацій у процесах моніторингу ризиків виникнення надзвичайних ситуацій в Україні.* Текст: http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/2_2018/tom_2/2-2_2018.pdf#page=160

110. **Bosniuk V. Intellectual Resource as a Basis Of Rescue Workers' Coping-Behavior = Інтелектуальний ресурс як основа копінг-поведінки рятувальника / Valerii Bosniuk, Nataliia Svitlychna, Stanislav Skliarov // Наука і освіта. - 2018. - № 5/6. — С. 67-73.** *Розглянуто позиції психологів відносно ролі психометричного інтелекту у формуванні поведінки в стресових умовах. Було зроблено висновок про суперечливу роль інтелекту в копінг-поведінці та наголошено на необхідності більш глибокого аналізу цієї проблеми. Інтелект людини проявляється не тільки як результат психометричних тестів, але й в умовах реальної взаємодії зі своїм оточенням, припустивши, що продуктивні властивості, які вимірюються в IQ одиницях – це психічні механізми, що відповідають за правильність (точність) і швидкість процесу переробки інформації, а когнітивні стилі – психічні механізми, що відповідають за управління процесом переробки інформації.* Текст: http://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2018/5_6_2018/10.pdf

Статті з періодичних видань

111. **Адаптуватимуть ветеранів до мирного життя // Уряд. кур'єр. — 2018. — 1 груд. (№ 227). — С. 3.** *Йдеться про зустріч віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції*

України Іванни Климпуш-Цинцадзе з головою оціночної групи консалтингової компанії ISSAT (Швейцарія) Олександром Бур'яном та представниками Посольства Королівства Норвегія в Україні. Обговорено підсумки виконання українсько-норвезького проекту "Перепідготовка і соціальна адаптація військовослужбовців та членів їхніх сімей в Україні", а також пріоритети в роботі новоствореного міністерства. Іванна Климпуш-Цинцадзе наголосила, що втілення українсько-норвезького проекту в життя протягом багатьох років – чудова модель для підвищення соціальної захищеності військових у мирному житті. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/adaptuvatimut-veteraniv-do-mirnogo-zhittya/>

112. Батьки військовополонених моряків подякували за зусилля, які докладаються для звільнення їхніх рідних : Прес-служба апарату Верхов. Ради України // *Голос України*. — 2018. — 6 груд. (№ 232/233). — Електрон. ресурс. *Йдеться про участь Першого заступника Голови Верховної Ради України (ВР України), Уповноваженого Президента України з мирного врегулювання ситуації в Донецькій та Луганській областях Ірини Геращенко у зустрічі Президента України Петра Порошенка з рідними військовополонених, захоплених ФСБ Російської Федерації (РФ) 25 листопада в Азовському морі. Петро Порошенко розповів про зусилля держави і мобілізацію наших партнерів задля свободи військовополонених, які мають бути звільнені без будь-яких передумов. Глава держави подякував учасникам зустрічі за зразкове та патріотичне виховання українців і висловив слова підтримки рідним військовослужбовців. Під час зустрічі Перший заступник голови ВР України Ірина Геращенко, міністр оборони Степан Полторак, Уповноважений ВР України з прав людини Людмила Денісова та командувач Військово-Морських сил ЗСУ адмірал Ігор Воронченко поінформували рідних про соціальну підтримку захоплених українців та розповіли про координацію зусиль з Міністерством закордонних справ України задля доступу до ув'язнених консулів і представників*

Міжнародного Комітету Червоного Хреста. "Моряки демонструють гідність. Вони мужньо витримують психологічне навантаження і дають відсіч спробам обробки з боку ФСБ РФ", – зауважила Ірина Геращенко.

Текст: <http://www.golos.com.ua/article/311002>

113. Власенко В. Підтримка й солідарність проходять крізь тюремні мури / Вікторія Власенко // Уряд. кур'єр. — 2018. — 4 груд. (№ 228). — С. 3. *Йдеться про кампанію, розгорнуту в Україні та світі на підтримку двадцяти чотирьох моряків трьох суден Військово-Морських сил (ВМС) України, яких затримали російські прикордонники та представники ФСБ у нейтральних водах поблизу Керченської протоки.*

Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/pidtrimka-j-solidarnist-prohodyat-kriz-tyuremni-mu/>

114. Дмитренко Л. Агресія Кремля не залишиться безкарною : глава держави провів нараду щодо посилення обороноздатності / Любов Дмитренко // Уряд. кур'єр. — 2018. — 1 груд. (№ 227). — С. 2. *Надано інформацію про проведену Президентом України Петром Порошенком нараду з питання звільнення українських військових, яких незаконно утримують в Російській Федерації (РФ). Глава держави зазначив, що з цієї проблеми постійно контактує зі своїми міжнародними партнерами з метою консолідації спільної позиції світу про вимогу до РФ щодо негайного звільнення українських громадян. Президент України також доручив вирішити питання щодо надання правової і матеріальної допомоги родинам захоплених моряків та наголосив, що в місцях проживання рідних полонених моряків кожен голова облдержадміністрації має нести особисту відповідальність за надання допомоги і піклування про родину. Глава держави рекомендував посилити вимоги до реєстрації громадян РФ в областях, у яких введено воєнний стан. З інформацією про ситуацію в Азовському морі на нараді виступили міністр закордонних справ Павло Клімкін, міністр оборони Степан Полторак, начальник Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ)*

Віктор Муженко. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/agresiya-kremlyane-zalishitsya-bezkarnoyu/>

115. Задерей І. Москва грубо порушує права військовополонених / Іван Задерей // Голос України. — 2018. — 5 груд. (№ 232). — Електрон. ресурс. *Йдеться про проблему звільнення українських моряків, захоплених у полон російськими прикордонниками й спецназом 25 листопада 2018 р. в акваторії Чорного моря. Зокрема, зазначено, що Президент України Петро Порошенко в ефірі програми "Свобода слова" на телеканалі ICTV зазначив, що українські моряки "не підсудні злочинному російському суду, оскільки відповідно до Женевської конвенції, а вони були захоплені в результаті акту агресії, вони військовополонені". Уповноважений Верховної Ради України (ВР України) з прав людини Людмила Денісова проінформувала про умови утримання українців, які перебувають у СІЗО "Матроська тиша" та у слідчому ізоляторі "Лефортово", а народний депутат, лідер Меджлісу кримськотатарського народу Рефат Чубаров повідомив, що усім українським морякам, яких утримують у слідчих ізоляторах Москви, відправили посилки.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/310908>

116. Заровная Т. Антимайдановцы растянули большой плакат с нашими физиономиями, где было написано: "Они хотят уничтожить Донбасс" / Татьяна Заровная ; беседу вела Вера Жичко // Факты и коммент. — 2018. — 6 – 12 дек. (№ 48). — С. 11. *Подано інтерв'ю донеччанки, вимушеної переселенки, громадської активістки і журналістки Тетяни Заровної про події, що відбулись п'ять років тому під час Євромайдану в Донецьку. Вона зазначила, що на Євромайдані сотні активістів протистояли кримінальникам і міліціонерам, які їх підтримували. Журналістка згадує, що практично всім учасникам донецького Євромайдану довелося виїхати з міста, бо весною 2014 року тим, хто не підтримав російську агресію, залишатись у Донецьку стало небезпечно для життя. Тетяна Заровна розповіла про долі активістів,*

багато з яких пішли добровольцями на фронт, а деяки вважаються й досі зниклими безвісти. Текст: <https://fakty.ua/288256-russkij-mir-na-donbass-priveli-mestnaya-vlast-i-kriminalitet---aktivistka-doneckogo-evromajdana>

117. **Зяцьєв С. Разом пліч-о-пліч ...** / Сергій Зяцьєв // Демократ. Україна. — 2018. — 30 листоп. (№ 48). — С. 11. *Подано інформацію про те, що вже понад чотири роки на Донбасі воюють і волонтерствують громадяни України, в жилах яких тече польська кров. Саме про них, а також про громадян Республіки Польща, котрі допомагають подолати російського окупанта, розповідає ексклюзивна виставка, що 1 грудня відкривається в столичному Музеї "Київська фортеця".* Текст: <http://www.dua.com.ua/community/item/4649-razom-plich-o-plich.html>

118. **Козак І. Бюджет області збільшився у шість разів** / Ірина Козак // Голос України. — 2018. — 4 груд. (№ 231). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про робочу поїздку Президента України Петра Порошенка на Хмельниччину, в ході якої він відвідав сім'ю одного із захоплених у російській полон українських моряків Сергія Цибізова із Шепетівки та родину ветерана АТО Олександра Дармороса. Глава держави розповів про свої телефонні розмови із лідерами низки країн, з якими він обговорив питання їхньої підтримки вимоги України щодо звільнення українських військовослужбовців та повернення незаконно захоплених Росією в Азовському морі кораблів. Президент України наголосив на важливості рішення Вселенського Патріарха про надання Томосу та подякував усім, хто підтримує помісну автокефальну православну церкву. Глава держави також зустрівся зі студентами та викладачами закладів вищої освіти міста та обговорив з ними проблему реформування системи освіти.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/310863>

119. **Корінець З. Зеновій Корінець: "Ми часті гості з концертами на Донбасі ..."** : [бесіда з художнім керівником Національного заслуженого академічного народного хору України імені Григорія

Верьовки, народним артистом України] / Зеновій Корінець ; спілкувався Сергій Зяцьєв // Слово Просвіти. - 2018. - 8-14 листоп. (№ 45). — С. 14-15. *Обговорено історію та сучасну концертну діяльність творчого колективу.* Текст: <http://slovoprosvity.org/2018/11/07/zenovij-korinets-my-chasti-hosti-z-kontsertamy-na-donbasi/>

120. **Матяш М. Наказано вижити: війна, що не відпускає ...** / Михайло Матяш // Дзеркало тижня. — 2018. — 1 – 7 груд. (№ 46). — С. 3. *Зазначено, що з початком бойових дій на Сході України перед суспільством та державою постали нові виклики і проблеми, які потребують глибокого системного вивчення та професійного наукового аналізу. Для психології такою проблемою є модель зміни особистості, міжособистісних відносин, ставлення особистості до суспільства та суспільства – до героїчної особистості. Сюди ж слід зарахувати певні етнонаціональні та міжконфесійні інтерпретації конфлікту, які хоч і не є причиною, але нерідко виступають світоглядною моделлю оцінювання відносин. До війни на Сході держава не мала справи з такою величезною кількістю тяжких психологічних страждань, які виникають внаслідок бойових дій. У зв'язку з цим опитали 470 респондентів – учасників бойових дій, які проходили лікування та реабілітацію в державних госпіталях ветеранів війни України, а саме: в Житомирському, Вінницькому, Рівненському, Хмельницькому госпіталях та в Українському державному медико-соціальному центрі ветеранів війни, що розміщений у селищі Циблі Київської області. У рейтингу проблем, із якими зіштовхуються ветерани АТО, найбільш значущими є несприйняття суспільством і, власне, стан їхнього фізичного здоров'я. На думку фахівців, із загостренням цих проблем одна починає посилювати іншу. Відповіді на запитання "На вашу думку, наскільки послуги, що надаються учасникам АТО, відповідають їхнім потребам?" демонструють як очевидність потреби саме психологічної допомоги в госпіталі під час реабілітації, так і високу оцінку її відповідності потребам ветеранів. Слід відзначити проблемність, із*

погляду бійців, медичного обслуговування за місцем проживання, послуг із навчання нових професій та працевлаштування, які надають районні центри зайнятості, громадські організації, приватні підприємці. Також ветеранам бракує доброго ставлення співвітчизників (лише 7%), на яке вони як учасники бойових дій заслуговують. Дуже цікавою є відповідь учасників АТО щодо певною мірою колективної відповідальності самих учасників за ставлення до них оточення, а 41 % вважає, що міра позитивного чи негативного ставлення "залежить від того, як поводить ся більшість учасників АТО". Текст: <https://dt.ua/internal/nakazano-vizhiti-viyna-scho-ne-vidpuskaye-295807.html>

121. **Парубій А. Виступ Голови Верховної Ради України Андрія Парубія на форумі "70 років Загальної декларації прав людини: Порядок денний для України"** / Андрій Парубій // *Голос України*. — 2018. — 4 груд. (№ 231). — Електрон. ресурс. У виступі Голови Верховної Ради України (ВР України) Андрія Парубія на форумі "70 років Загальної декларації прав людини: Порядок денний для України" зазначено, що розуміння прав людини постало внаслідок воєнних злочинів і порушень прав людини під час Другої світової війни. Наголошено, що на сучасному етапі протистояння України з Росією є не тільки збройним і мілітарним, це протистояння двох цивілізацій і двох світів, світоглядно відмінних між собою. Наголошено, що "для України навіть в час найвищих випробувань права людини, свободи і гідність людей були найвищою цінністю", і саме тому з початком російської агресії проти України українська влада дала чітко зрозуміти, що, "одночасно обороняючи наші кордони, ми не порушимо жодних прав і свобод громадян". Акцентовано увагу на нових викликах, які постали перед Україною, – це звільнення з російського полону двадцяти чотирьох українських моряків, які були захоплені в Азовському морі. "Ми об'єднані навколо того, щоб визволити наших моряків, щоб продемонструвати, що права і гідність українських військових для нас є найвищою цінністю. І за нами в цьому прагненні й у цій вимозі – весь

вільний світ”, – заявив Голова ВР України. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/310887>

122. **Скрипник В. Волонтери вперше зібралися великою родиною** / Віктор Скрипник // *Голос України*. — 2018. — 5 груд. (№ 232). — Електрон. ресурс. *Йдеться про участь народного депутата України Сергія Кудлаєнка у Всеукраїнському форумі жінок-волонтерів у Вінниці. У своєму виступі на форумі народний депутат наголосив, що "завдяки волонтерам громадянське суспільство стало рушійною силою в державі". Міністр у справах ветеранів Ірина Фріз також відзначила роль волонтерів, які "підставили своє плече у той страшний час, коли ніхто з нас не знав, що буде завтра". Сергій Кудлаєнко та Ірина Фріз також побували у Військово-медичному клінічному центрі Міністерства оборони та привітали медиків благодійного фонду "Миротворець" з Міжнародним днем волонтера.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/310917>

123. **Сміян Н. Уряд хоче влаштувати облгазам глибинну перевірку** / Надія Сміян // *Голос України*. - 2018. - 8 груд. (№ 235). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про ранкове засідання сесії Верховної Ради України (ВР України) 7 грудня 2018 р. Під час Години запитань до уряду новопризначений міністр у справах ветеранів Ірина Фріз відповідала про перші два тижні діяльності на новій посаді та розповіла про перспективи діяльності відомства. Зокрема, вона наголосила на необхідності створення нормативної бази для Міністерства у справах ветеранів. Прем'єр-міністр Володимир Гройсман відповів на запитання народних депутатів щодо ціни на газ для населення та боргів, які наразі нараховують громадянам. Глава уряду наголосив, що платити потрібно лише за фактично спожитий газ, та повідомив, що вже дав доручення щодо проведення глибинної перевірки всіх облгазів. У відповідь на виступ лідера Радикальної партії Олега Ляшка щодо високих цін на ліки Прем'єр-міністр зазначив, що це "тема правильна" та заявив про готовність конструктивно співпрацювати в цьому питанні з*

парламентом. З інформацією про роботу в Києві Другого українського жіночого конгресу виступила Перший заступник Голови ВР України Ірина Геращенко. Вона також повідомила про створення міжфракційного депутатського об'єднання "Децентралізатори", керівником якого обрано члена фракції "Народний фронт" Ігоря Гузя. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/311134>

124. **Сміян Н. Уряд хоче влаштувати облгазам глибинну перевірку** / Надія Сміян // Голос України. — 2018. — 8 груд. (№ 235). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про ранкове засідання сесії Верховної Ради України (ВР України) 7 грудня 2018 р. Під час Години запитань до уряду новопризначений міністр у справах ветеранів Ірина Фріз відзвітувала про перші два тижні діяльності на новій посаді та розповіла про перспективи діяльності відомства. Зокрема, вона наголосила на необхідності створення нормативної бази для Міністерства у справах ветеранів. Прем'єр-міністр Володимир Гройсман відповів на запитання народних депутатів щодо ціни на газ для населення та боргів, які наразі нараховують громадянам. Глава уряду наголосив, що платити потрібно лише за фактично спожитий газ, та повідомив, що вже дав доручення щодо проведення глибинної перевірки всіх облгазів. У відповідь на виступ лідера Радикальної партії Олега Ляшка щодо високих цін на ліки Прем'єр-міністр зазначив, що це "тема правильна" та заявив про готовність конструктивно співпрацювати в цьому питанні з парламентом. З інформацією про роботу в Києві Другого українського жіночого конгресу виступила Перший заступник Голови ВР України Ірина Геращенко. Вона також повідомила про створення міжфракційного депутатського об'єднання "Децентралізатори", керівником якого обрано члена фракції "Народний фронт" Ігоря Гузя. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/311134>*

125. **У біді своїх не полишаємо** : Кремль перевернув догори дригом увесь міжнародний порядок, зокрема щодо прав людини, свободи

судноплавства й територіальної цілісності // Уряд. кур'єр. — 2018. — 4 груд. (№ 228). — С. 1, 3. *Подано тези виступу Президента України Петра Порошенка на форумі "70 років Загальної декларації прав людини: порядок денний для України". Глава держави прокоментував запровадження воєнного стану, який, за його словами, є превентивним заходом на 30 днів для зміцнення оборони і здатності захиститися від удару ворога. Петро Порошенко також підкреслив, що українська влада робить і надалі буде робити "все можливе для якнайскорішого повернення в Україну усіх заручників з окупованого Донбасу і з незаконно анексованого Криму, політичних в'язнів, яких утримують незаконно в російських тюрмах". Президент України наголосив, що саме Росія несе повну відповідальність за порушення прав людини на окупованих територіях, про що вказано в більшості міжнародних документів, ухвалених ООН, ОБСЄ, ПАРЄ та іншими міжнародними організаціями.* Текст:

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/u-bidi-svoyih-ne-polishayemo/>

126. **Шмелева С. Эти тяжбы надолго** / Светлана Шмелева // Корреспондент. — 2018. — № 22 (23 нояб.). — С. 32-35. *Висвітлено проблему, пов'язану зі зволіканням української влади компенсувати збитки власникам зруйнованих у зоні АТО будинків і квартир. Проаналізовано причини ситуації, що склалася. Роз'яснено, яким чином постраждалі можуть отримати компенсацію з бюджету за знищене майно. Розглянуто особливості вирішення питання отримання компенсації за допомогою звернення до суду. Наведено умови, за яких постраждалий має право звернутися до Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ).* Текст:

<https://korrespondent.net/magazine/archive/817/>

127. **Ярмілко Н. "Моя мрія – пройтися Хрещатиком із наймолодшими генералами України"** / Наталія Ярмілко // Нар. армія. — 2018. — 29 листоп. (№ 48). — С. 18. *Висвітлено діяльність невтомної волонтерки Оксани Лазебник, відомої як Ксюша Київська. Волонтерство пані Оксани – успішної бізнес-леді, яка створила в Україні перше ТОВ –*

розпочалося 14 грудня 2013 року із допомоги активістам Майдану. Із серпня 2014 року Оксана уввійшла до "Волонтерської сотні". За сім місяців, згадує волонтерка, через київський Координаційний центр пройшло 118 тисяч осіб. Налагодивши системну роботу з переселенцями, волонтерка почала займатися дітьми, які постраждали від війни. Це й діти загиблих героїв і ті, які зазнали каліцтва. Загалом їх майже триста. Оксана Лазебник не тільки забезпечує їх усім необхідним, а й організовує їхнє лікування та відпочинок. Волонтерка робить усе можливе, аби поліпшити понівечене війною життя дітей і дорослих, щоб вони змогли бути щасливими.

Текст:

<http://www.na.mil.gov.ua/index.php/2018/12/01/moya-mriya-projtysya-hreshhatykom-iz-najmolodshymy-generalamy-ukrayiny/>

Міжнародний досвід вирішення конфлікту

Статті з періодичних видань

128. **Голдстайн Л. Азовский конфликт: причины роста напряженности в отношениях Украины и РФ** / Лайл Голдстайн // 2000: Еженедельник. — 2018. — 30 нояб. – 6 дек. (№ 48). — С. А4. Розглянуто причини воєнного конфлікту між Україною та Російською Федерацією (РФ) у Керченській протоці. На думку автора статті загострення конфлікту відбувається у відповідь на військову допомогу США Україні.

Текст: <https://www.2000.ua/v-nomere/forum/puls/azovskij-konflikt.htm>

129. **Закария Ф. Вернуться с войны** : в 1914 году люди жили в мире вроде нашего: головокружительный подъем экономики, развитие технологий и глобализация. Все мы помним, к чему это привело / Фарид Закария // Новое время страны. — 2018. — № 42 (15 нояб.). — С. 24. Стаття американського політичного аналітика, експерта в області міжнародних відносин, ведучого CNN.

Текст:

<https://magazine.nv.ua/journal/3299-journal-no-42/vernutsja-s-vojny.html>

130. **Козлов И. Дональд Трамп на саммите в Буэнос-Айресе отверг версию Москвы относительно инцидента в Керченском проливе и помирился с Пекином** / Игорь Козлов // Факты и коммент. — 2018. — 6 – 12 дек. (№ 48). — С. 3. *Проінформовано про дводенний саміт лідерів країн "Великої двадцятки" (G20), що відбувся у столиці Аргентини Буенос-Айресі. Зазначено, що Президент США Дональд Трамп, у зв'язку із російською агресією в Керченській протоці 25 листопада 2018 року, скасував напередодні саміту переговори із Президентом Росії Володимиром Путіним, які мали відбутися у Буенос-Айресі. Із Президентом Росії захоплення українських кораблів у Керченській протоці докладно обговорили канцлер Німеччини Ангела Меркель та Президент Франції Еммануель Макрон. Вони не погодились із позицією Москви. Лідери Німеччини й Франції наполягали на звільненні українських військових моряків*

131. **Педерсен О. Е. Генерал-майор Одд Егіл Педерсен: "Ми маємо враховувати досвід України, щоб бути готовими дати гідну відсіч у разі агресивної політики Росії"** / Одд Егіл Педерсен ; розмовляла Ольга Мосьондз // Нар. армія. — 2018. — 29 листоп. (№ 48). — С. 16. *В інтерв'ю газеті заступник начальника штабу — начальник головного управління військового партнерства Стратегічного командування з операцій НАТО Одд Егіл Педерсен розповів про роль українських військових в операціях Альянсу, інтерес західних військових до АТО / ООС (Антитерористична операція / операція Об'єднаних сил), про те, як українці використовували набутий досвід у наймасштабніших за останнє 30-річчя навчаннях країн — членів Північноатлантичного альянсу, та про те, чому ці навчання — серйозний сигнал для Росії. Текст: <http://www.mil.gov.ua/news/2018/11/29/general-major-odd-egil-pedersen-mi-maemo-vrahovuvati-dosvid-ukraini-shhob-buti-gotovimi-dati-gidnu-vidsich-u-razi-agresivnoi-politiki-rosii/>*

132. **Попович Д. Перекричь Босфор : сможет ли Украина рассчитывать на иностранную военную помощь в борьбе за Азовское море / Денис Попович // Сегодня. - 2018. - 4 груд. (№ 217). — С. 6.**

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

**Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко
13 грудня 2018 р.**